

3. Коврей Д.И. Полікультурна компетентність як складник професійної компетентності фахівців. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2019 р., № 62, Т. 1. С. 50-53.

4. Кондратьєва О. Формування полікультурної компетентності майбутніх учителів (на засадах лінгвокраїнознавчого підходу): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. К., 2016. 265 с.

5. Перетяга Л. Дидактичні умови формування полікультурної компетентності школярів: дис. ... докт. пед. наук. Харків, 2008. 175 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-279-4-3>

Головащенко Л. С.

магістрантка факультету філології,

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

ВПЛИВ МОВНОЇ АДАПТАЦІЇ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО КОНТЕНТУ НА МІЖКУЛЬТУРНУ КОМУНІКАЦІЮ

На сьогоднішній день дуже гостро постала проблема якісної міжкультурної комунікації. Для того, щоб дійти порозуміння, вийти на новий міжнародний рівень, використовують різні способи перекладу. Саме для таких потреб слугує мовна адаптація (або локалізація), яка сприяє покращенню міжкультурної комунікацію. Адаптація, як вид мовного посередництва, розглядається як доконечна форма перетворень, допустимих у перекладі. Адекватність перекладу прагматично зорієнтованого тексту можлива лише за умов його адаптації до лінгвокультурних стереотипів реципієнта [1].

Сучасний реальний світ цілком залежить від цифрового, значною мірою – від аудіовізуального контенту, який вже став невід’ємною частиною нашого повсякденного життя. Інтернет змінив засоби взаємодії компаній з клієнтами і засоби взаємодії країн одна з одною. Візуальний матеріал в Інтернеті може залучити глобальну аудиторію до вашого бренду, а мовна адаптація допоможе скористатися цим. За даними американської транснаціональної корпорації Cisco, яка займається розробками у галузі високих технологій, у 2017 році близько 73% споживчого інтернет-трафіку складалося з відео матеріалів. З огляду на повільне але стійке зростання цього показника,

передбачається, що до кінця 2022 він зросте до 82% [2]. Світовий ринок онлайн-відеоплатформ оцінюється в 7,01 млрд. доларів США в 2021 році і, як очікується, досягне межі 22,14 млрд. доларів США до 2028 року з середньорічним темпом зростання 17,85% протягом прогнозованого періоду 2022-2028 років [4].

Сам процес адаптації є складним і багатокомпонентним. Успішна мовна локалізація аудіовізуального контенту обумовлена урахуванням відмінностей культур, цензури, табу та багатьох інших важливих деталей. Аудіовізуальні продукти можуть варіюватися від відеоігор у жанрі хорор до документальних чи дитячих фільмів, і мовна адаптація кожного із них вимагає застосування різних перекладацьких підходів. Базовим завданням перекладача є постійне удосконалення навичок володіння робочими мовами – мовою з якої практикується переклад та цільовою мовою. Таким чином, у процесі локалізації мова персонажа не спотворюється дивними виразами чи необґрунтованими перекладами, які роблять діалог неприродним.

Доречним прикладом некоректної мовної адаптації, на наш погляд, може слугувати персонаж *Стрелок* з відеогри «S.T.A.L.K.E.R. : Тінь Чорнобиля», ім'я якого в англійській версії гри просто транслітерували – *Strelok*. Таке перекладацьке рішення не дозволяє англomовному гравцю одразу зрозуміти що саме означає його ім'я та заздалегідь оцінити навички та роль цього персонажа у грі. Аналогічно, в українській версії гри ім'я персонажа переклали як *Стрелок*, використовуючи спосіб калькування з російської мови. Зі стилістичної точки зору такий переклад не є доречним і його було б доречно замінити на *Стрілець*.

А ось вдалим прикладом мовної локалізації з цієї ж відеогри можна вважати переклад імені персонажа *Мічений*, якого в англійській версії переклали як *Marked One*, тобто *Обраний*, що відповідає вкладеному сенсу в це ім'я. Польська дослідниця Івона Мазур (Iwona Mazur) вважає, що адаптація аудіовізуальних продуктів складна тим, що включає в себе не лише текстовий переклад, а і дубляж чи субтитрування відео, аудіо, сторінок веб сайтів, анімацій, зображень, трейлерів і тизерів. Окремі деталі створюють загальний контент, тому кожна із них може вплинути на сприйняття адаптованого продукту загалом. Тож, досить часто саме деталі вимагають особливо ретельного підходу та якісного перекладу [3, с. 122].

Співпраця із перекладачем у галузі локалізації аудіовізуальної продукції вимагає врахування його знань мультикультурних аспектів як одного з найважливіших елементів перекладу. Такі знання допоможуть пом'якшити ефект від перекладу емоційно-чутливого контенту, або взагалі вчасно вилучити його з культурно-етичних міркувань.

Якщо говорити про субтитрування, слід зазначити, що субтитри мають відповідати візуальному контенту, не перекриваючи його у принципово важливих точках. У цьому сенсі ретельна локалізація та обізнаність перекладача з питань культури є обов'язковими. Професійним перекладачам потрібно краще розуміти ці концепції, щоб отримати належний кінцевий результат.

Підбиваючи підсумки, зазначимо, що розуміння специфіки мовної адаптації є одним із факторів, які визначають рівень професійності перекладачів, які працюють у технічних галузях і, зокрема, сфері розробки програмного забезпечення. Сьогодні, великі компанії-розробники програмного забезпечення все частіше розглядають адаптацію як найважливіший вид діяльності. Створення не лише якісно перекладеного, але й мовно адаптованого (локалізованого) аудіо-візуального продукту, суттєво підвищує шанси на його просування на міжнародному ринку, що у свою чергу, сприятиме комунікації між його користувачами.

Список використаних джерел:

1. Демецька В.В. Теорія адаптації в перекладі: Дис... д-ра наук: 10.02.16 / В. В. Деменецька. Київ, 2008. 508 с.
2. Cisco VNI Complete Forecast Highlights // URL: https://www.cisco.com/c/dam/m/en_us/solutions/service-provider/vni-forecast-highlights/pdf/Global_Device_Growth_Traffic_Profiles.pdf (дата звернення 20.11.2022).
3. Mazur I. The metalanguage of localization: theory and practice / I. Mazur // Target. International Journal of Translation Studies. 2007. Vol. 19. Iss. 2. P. 337–357.
4. SkyQuest Technology Consulting Pvt. Ltd. // URL: <https://www.globenewswire.com/en/news-release/2022/08/02/2490661/0/en/Global-Online-Video-Platforms-Market-Drives-over-80-of-Total-Internet-Traffic-Skyquest-Technology.html> (дата звернення 20.11.2022).